

Warto zostać wolontariuszem

Wolontariat ma swoją historię i warto o niej wiedzieć. Na początku wolontariat nie miał charakteru instytucjonalnego. Zaistniał w organizacjach kościelnych, samopomocowych i pozarządowych. Jednym z pierwszych ludzi, którzy pojmowali wolontariat we współczesnym znaczeniu był szwajcarski pacyfista **Pierre Ceresole**. W 1920 r. zorganizował on pierwszy obóz – Service Civil Volontaire – będący reakcją na wydarzenia i następstwa I wojny światowej. W obozie zebrał ochotników spośród walczących ze sobą uprzednio krajów, aby odbudować ze zniszczeń wojennych wioskę w pobliżu Verdun.

Jeżeli chodzi o Stany Zjednoczone pierwsi pionierzy, przybywający do USA, aby przetrwać musieli ze sobą współpracować, budując swoje domy i miasta. Tworzyli ówczesne załączki społeczności lokalnych. Pomagali sobie i nowym napływającym osadnikom. Na ten okres właśnie datuje się początek wolontariatu za oceanem.

Po II wojnie światowej UNESCO powołało do życia instytucję ułatwiającą współpracę organizacji wolontariackich CCIIVS (Coordinating Committee for International Voluntary Service) zrzeszających obecnie 140 organizacji. Unia Europejska również zrzesza instytucje wolontariatu w sieci współpracy. Nie da się jednak wskazać tej najważniejszej instytucji.

Wolontariat w Polsce istnieje od początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku. W roku 1993 powstało w Warszawie Centrum Wolontariatu. W roku 1995 zaczęły powstawać podobne placówki w różnych miastach kraju, które stworzyły Sieć Centrów Wolontariatu.

Wolontariat oznacza świadomą, dobrowolną pracę na rzecz innych lub całego społeczeństwa wykraczającą poza związki rodzinne i przyjacielskie. Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która świadomie, dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (DZ.U. z 2003 r. Nr 96, poz 873 ze zmianami).

Kto może zostać wolontariuszem?

Wolontariusz to osoba, która dobrowolnie, świadomie oraz bez wynagrodzenia niesie pomoc innym, angażując się w pracę na rzecz osób i instytucji działających w różnych obszarach życia społecznego.

Wolontariuszem może zostać każdy, jeśli tylko ma chęć do zaangażowania się w różnego typu inicjatywy. Nie liczy się wykształcenie, pochodzenie czy poglądy religijne. Osoby niepełnoletnie muszą posiadać pisemną zgodę rodziców bądź opiekunów prawnych, by mogły podjąć wolontariat.

Należy pamiętać, że nie każdy rodzaj wolontariatu będzie odpowiedni dla każdej osoby. Niektóre działania wymagają posiadania odpowiednich predyspozycji i kwalifikacji.

Wolontariusz wykonuje zadania na podstawie pisemnego porozumienia. (Umowa wolontariacka).

Rodzaje wolontariatu:

1. Wolontariat akcyjny ma krótki czas trwania. Wolontariusze pomagają przy organizacji konkretnej akcji lub wydarzenia np: organizacja przedsięwziętej kwesty lub koncertu charytatywnego.

2. Wolontariat hospicyjny to pomoc wolontariuszy w szpitalach i hospicjach. Do ich zadań należy wsparcie personelu medycznego, wspólne spędzanie czasu i rozmowy z pacjentami.

3. Wolontariat w NGO. Wolontariusze wykonują prace biurowe, współpracują przy realizacji projektów, współorganizują konferencje, pomagają przy działaniach promocyjnych. Również malują ściany w szpitalach dziecięcych, prowadzą zbiórki żywności, wyprowadzają psy ze schronisk na spacer i wiele innych.

4. Wolontariat długoterminowy wymaga zaangażowania wolontariuszy przez dłuższy czas na rzecz jednej organizacji od kilku miesięcy do ponad roku. Często jest związany z wyjazdem do innego miasta, kraju lub na inny kontynent.

5. Wolontariat szkolny obejmuje działalność na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego przez uczniów i nauczycieli tzw. kluby wolontariusza. Może to być pomoc koleżeńska, praca w szkolnej bibliotece, udział uczniów w akcjach charytatywnych na rzecz fundacji, instytucji lub osób prywatnych.

6. Wolontariat sportowy. Wolontariusze pomagają w organizacji imprez sportowych i czuwają nad ich prawidłowym przebiegiem. Pomagają przy organizacji maratonów, rozgrywek ligowych czy mistrzostwach różnego szczebla.

7. Wolontariat międzynarodowy. Wolontariusze pomagają także za granicą na podstawie programów wolontariatu międzynarodowego. Czas trwania działań może trwać od kilku tygodni do ponad roku. Do najbardziej popularnych należą Workcampsy i wolontariat europejski w ramach programu Erasmus plus.

8. Wolontariat seniorów. Wolontariusze seniorzy pomagają różnym organizacjom w codziennej pracy np: wydają posiłki bezdomnym osobom, uczą języka polskiego na Litwie.

9.E – wolontariat to wolontariat realizowany wirtualnie. Wolontariusze wykonują swoje zadania całkowicie lub częściowo przez Internet pracując w domu, bibliotece lub innym miejscu. Do ich zadań należy pomoc w administrowaniu strony internetowej organizacji pozarządowej, pisanie tekstów promocyjnych, obsługi mediów społecznościowych.

Działania wolontariackie mają różny charakter, przebieg a także zasięg. Przykładem dużego zasięgu działania jest Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy i Szlachetna Paczka, w których bierze udział duża część społeczeństwa.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (WOŚP) – fundacja o charakterze filantropijnym, której podstawowym celem według statutu jest: „działalność w zakresie ochrony zdrowia polegająca na ratowaniu życia chorych osób, w szczególności dzieci, i działanie na rzecz poprawy stanu ich zdrowia, jak również na działaniu na rzecz promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej”. Podczas corocznego, ogólnopolskiego Finału WOŚPu duża część społeczeństwa angażuje się w zbiórki funduszy na rzecz pomocy dla osób chorych (głównie zakup sprzętu szpitalnego).

Innym przykładem zaangażowania społeczeństwa na rzecz osób potrzebujących pomocy jest „**Szlachetna paczka**”. **Szlachetna Paczka** (do 2009 **Świąteczna Paczka**) – ogólnopolski projekt pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej realizowany przez Stowarzyszenie Wiosna. Paczki są przekazywane rodzinom na dwa tygodnie przed

świętami Bożego Narodzenia. Program opiera się na prywatnych darczyńcach, którzy odpowiadają na potrzeby osób najbardziej potrzebujących ze społeczności lokalnych.

Jakie korzyści płyną z uczestniczenia w wolontariacie?

1. Wolontariat to oddziaływanie na społeczność – łączy z innymi ludźmi.
2. Jest to niesienie konkretnej pomocy dla innych.
3. Dawanie radości innym ludziom i poczucie spełnienia z wykonywanej pracy.
4. Wspomaganie kariery zawodowej – nowa wiedza i doświadczenia, które mogą być wykorzystane w przyszłej pracy.
5. Pozytywny wpływ na umysł dający poczucie spełnienia – możliwość wykazania się w różnych dziedzinach.
6. Możliwość spędzenia wolnego czasu w pożyteczny sposób.
7. Szansa na poznanie własnych możliwości.
8. Nauka odpowiedzialności za powierzone zadania.

Gdzie można znaleźć szczegółowe informacje o wolontariacie?

<http://wolontariat.org.pl/kontakt/>

Jest to internetowe pośrednictwo wolontariatu Ogólnopolskiej Sieci Centrów Wolontariatu.

Bezpłatna infolinia 0-800 300 594

Bibliografia:

1. Wolontariat w obszarze humanistycznych wyzwań opiekuńczych/red. nauk. Barbara Kromolicka – Toruń: Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, 2005.
2. Górecki Mirosław: Wolontariat//w: Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej/pod.red. Danuty Lalak i Tadeusza Pilcha – Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 1999
3. <http://wolontariat.org.pl/kontakt/>

Opracowała Urszula Malczewska